

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Діаспора та національні меншини в зовнішній політиці держави»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ___ 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародні конфлікти
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою викладання дисципліни є формування у студентів ґрунтових знань про механізми становлення та реалізації державної політики стосовно закордонного українства з урахуванням міжнародного досвіду.</p> <p>Основні цілі вивчення дисципліни: формування знань у фахівців з міжнародних відносин про діаспору та національні меншини; ознайомлення студентів із міжнародними нормативно-правовими інструментами забезпечення прав національних меншин та регулювання співпраці країни-метрополії з власною діаспорою; ознайомлення з особливостями та закономірностями організації суспільно-політичного життя національних меншин та діаспори; формування знань про основні групи чинників, що визначають механізми впливу національної політики на двосторонні міждержавні відносини; формування вмінь встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між характером національної та діаспоральної поведінки країни та її двосторонніх міждержавних відносин; формування вмінь порівнювати ефективність організації суспільного життя національних діаспор з їх впливом на зовнішню політику історичної батьківщини.</p>
Компетентності
<p>Дана дисципліна покликана розвинути наступні компетентності:</p> <p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та компетентність практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.</p>

ЗК3 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11 Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно так і письмово.

ЗК12 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2 Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3 Здатність оцінювати стан та напрям досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК4 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5 Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК 8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9 Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК10 Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК11 Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

Результати навчання

РН16 Розуміти та відстоювати національні інтереси України в міжнародній діяльності

3. Структура дисципліни

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Міжнародна міграція в умовах глобального розвитку	Розглянути міжнародну міграцію як складний соціально-економічний і політичний процес. Розуміти, що таке міграція трудових ресурсів. Знати її сутність, функції, причини, види. Визначити проблеми еміграції-імміграції та регулювання міграційних потоків в умовах глобального розвитку.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Завдання для самостійної роботи
Тема 2. Теоретичні засади діаспоральної політики	Ознайомити із характеристикою поняття «діаспора». Розглянути підходи до визначення поняття «національна меншина» та співвідношення з поняттям «етнічні меншини». Розглянути основні критерії виділення меншин: кількісний, якісний та індивідуальне ставлення.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Завдання для самостійної роботи
Тема 3. Держава-діаспора: світові реалії	Ознайомити із сучасними проблемами міграційних потоків. Розуміти політику взаємодії держави та її діаспори.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Завдання для

		самостійної роботи
Тема 4. Міжнародно-правовий захист етнічних та мовних меншин	Розглянути історію становлення інституту міжнародного захисту прав етнічних та мовних меншин. Розглянути захист прав етнічних та мовних меншин в універсальних міжнародних актах. Ознайомити з європейською регіональною системою захисту прав людини та національних меншин.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Завдання для самостійної роботи
Тема 5. Українська громада в США	Розглянути причини формування української діаспори у США. Ознайомити з чисельністю та розселенням, освітнім рівнем українців. Розглянути громадсько-політичне і культурне життя української діаспори. Ознайомити з національними традиціями. Визначити роль церкви у житті українських спільнот США.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання • Завдання для самостійної
Тема 6. Українська громада в Іспанії	Розглянути формування української діаспори в Іспанії. Ознайомити з рівнем інтегрованості українців у іспанське суспільство. Розглянути сучасну українську еміграцію в Іспанію. Визначити соціально-статусний склад. Розглянути причини виїзду за кордон та практичну організацію імміграції українських громадян. Розуміти правовий статус українців в Іспанії та мету їх перебування. Розглянути соціально-економічні проблеми українських мігрантів.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання • Завдання для самостійної
Тема 7. Українська громада в Аргентині	Розглянути особливості формування української діаспори в Аргентині. Ознайомити з соціально-економічним становищем української громади. Визначити освітній рівень. Розглянути національні традиції. Знати відомих українці Аргентини.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Завдання для самостійної • Індивідуальне завдання
Тема 8. Українська діаспора Італії	Визначити причини міграції та особливості адаптації українців. Розглянути формування імміграційного законодавства Італії, регулювання потоків трудових мігрантів. Розглянути повсякденне життя заробітчан та їх побут. Ознайомити із зародженням,	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання • Завдання для самостійної

	становленням та функціонуванням громадських організацій українців. Розуміти особливості взаємодії церкви та громади. Визначити феномен жіночої міграції.	
Тема.9 Українська громада в Німеччині	Розглянути українську еміграцію до Німеччини: причини, періодизація, соціальний склад. Розглянути українську діаспору в Німеччині на сучасному етапі. Визначити соціально-економічне становище української громади, освітній рівень, національні традиції. Знати відомих українців Німеччини.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної
Тема10. Українська громада в Бразилії	Розглянути особливості формування української діаспори в Бразилії. Розглянути соціально-економічне становище української громади, освітній рівень, національні традиції. Знати відомих українців Бразилії.	<ul style="list-style-type: none"> Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної
Тема 11. . Нові тенденції в історії національних меншин у добу незалежності України	Знати зміни в етнічній структурі населення. Розглянути дані Всеукраїнського перепису населення 2001 р. стосовно національної структури суспільства. Розуміти головні засади правового становища національних меншин в Україні за доби незалежності. Розглянути національну політику як важливий аспект європейської інтеграції. Розглянути національно-культурний розвиток національних меншин. Визначити проблеми збереження культурної спадщини.	<ul style="list-style-type: none"> Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичні (семінарські) заняття	20
Контрольна робота	20
Індивідуальне завдання	10
Іспит	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на практичних заняттях	Контрольна робота	Оцінка за індивідуальне завдання	Іспит	Разом за залік
20	20	10	50	100

- Оцінювання відповідей студентів на *практичних (семінарських)* заняттях відбувається за 5 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 20 балів.
- *Контрольна робота* передбачає проходження тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множитья на ваговий коефіцієнт 0,2, відповідно максимальний бал може скласти 20 балів
- Оцінювання *індивідуального завдання* (максимально 10 балів) передбачає підготовку розрахунково-графічної роботи у формі презентації та її аудиторний захист. Студенти, відповідно до запропонованих тематик готують інформаційний (20–25 слайдів) та розрахунково-графічний матеріал (власно розроблений картографічний, статистичний, табличний матеріал) щодо своєї теми із списком використаних інформаційних джерел При оцінюванні роботи береться до уваги структурованість викладання змісту роботи, повнота розкриття теми, самостійність в розв'язанні проблематики, власні форми систематизації та представлення інформації.
- *Іспит* передбачає проходження тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множитья на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал може скласти 50 балів
- *Підсумкова оцінка* за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на семінарах (максимально – 20 балів), за контрольну роботу (максимально – 20), за індивідуальне завдання (максимально – 10) і оцінки за іспит (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимального може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним

завдань.

- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, презентації, схеми)
Рекомендована література	
<p>1.Збірник доповідей Першої міжнародної наукової конференції «Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті». – Львів: Сполом, 2006, С.508</p> <p>2. Актуальні питання вітчизняної етнополітики: шляхи модернізації, врахування міжнародного досвіду. – Київ.: Український незалежний центр політичних досліджень, 2004</p> <p>Кардаш П., Кот С. Українці в світі. – Київ.: Фортуна, 1995</p> <p>3.Римаренко С. Міжнародні стандарти статусу національних меншин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://iriend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/gymarenko_mizhнародni.pdf.</p> <p>4.Зарубіжні українці /С.Ю.Лазебник (кер.авт.кол.), Л.О.Лещенко, Ю.І.Макар та ін. К., 1991.</p> <p>5.Трощинський В.П., Шевченко А.А. Україна в світі //Україна крізь віки. Т. К., 1999.</p> <p>6.ЗАРУБІЖНІ УКРАЇНЦІ. Довідник. К., 1991.</p> <p>7.ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ /За редакцією Б.Лановика/. К., 1997.</p> <p>8.«Diasporiana». Проект зі збереження інтелектуальної спадщини української еміграції та розсіяння URL: http://diasporiana.org.ua/pro-proekt/ 2. Сайт litopys.org.ua.</p> <p>9.Стецюк Н.М. Український національно-визвольний рух й етнічні українці Польщі (кінець1940-х рр.) // Вісник Прикарпатського університету .– Івано-Франківськ, 2009. –Вип. XV. – С. 68 – 71.</p> <p>10.Стецюк Н.М.Роль українського суспільно-культурного товариства у розбудові української освіти і культури в Польщі (1956 – 1989 рр.)// Вісник Прикарпатського університету. Історія.- 2010. – Вип. 17. – С. 168 –173.</p> <p>11.Стецюк Н.М. Становище українського населення в Польщі після акції “Вісла” // Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка. – №23 (210), 2010.– С. 342 – 351.</p> <p>12.Стецюк Н.М. Громадсько-політична діяльність українців у Польщі 1947 –1989 рр. Галичина. – 2012. – № 20/21. – С. 123–133.</p> <p>13.Стецюк Н.М. Національна політика владних структур щодо українців у Польщі в перші повоєнні роки. Сторінки воєнної історії. Збірник наук. Праць. – К.,2013. – Вип.16. – С.231–245</p> <p>14.Мхітарян А. М. Щодо визначення поняття «національна меншина» у зарубіжних країнах [Електронний ресурс] / А. М. Мхітарян // Правова держава. – No. 19. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://pd.onu.edu.ua/article/view/44316</p> <p>15.Про кількість та склад населення України за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики України. – Режим доступу: http://www.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality</p>	
Інформаційні ресурси	
<p>Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – законодавчі акти, нормативні документи; – праці вітчизняних і зарубіжних вчених; – матеріали науково-практичних конференцій; – підручники та навчальні посібники на електронних носіях; – професійні видання України; – Інтернет-ресурси, зокрема: <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua/ 2. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого – https://nlu.org.ua/ 3. Наукова бібліотека ПНУ – http://lib.pnu.edu.ua/ <p>Офіційний сайт міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою</p>	

URL: <https://miok.lviv.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола 1, каб. 103 (0342) 75-20-27 kmv@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/pnuir https://www.instagram.com/pnu_international_relations/
Викладач	 Стецюк Наталія Миколаївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин
Контактна інформація викладача	 nataliia.stetsiuk@pnu.edu.ua

Політика курсу

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у
--------------------------	---

	<p>навчальній та науководослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. стор. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час Заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 із внесеними змінами наказ № 80 від «12» лютого 2021 року) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/

Викладач

Стецюк Н.М.